

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

LKP LUDZAS RAJONA (PILSĒTAS) KOMITEJA

FONDS NR. PA - 4136

APRAKSTI NR. 46-65,01

1944 - 1991

(PĀR KĀDIEM GADIEM)

VĒSTURISKĀS IZZIŅAS

1950 - 1991

Latvijas Komunistiskās partijas
Ludzas rajona komiteja

PA - 4136. f.

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

1950.g. - 1963.g.

1964.g. - 1987.g.

Ar VK(b)P 1949.g. 24. decembra un LK(b)P CK 1949.g. 30.decem-
bra biroja sēdes lēmumu, Latvijas PSR izveidoja 58 lauku rajonus.

LK(b)P Ludzas apriņķa komiteju likvidēja,¹ tās vietā nodibi-
nāja Ludzas rajona komiteju (RK).²

Daļu bijušā Ludzas apriņķa pagastu pievienoja Zilupes,
Dagdas un Kārsavas rajoniem.

Ar LK(b)P CK 1950.g. 12. janvāra biroja sēdes lēmumu izveido
Ludzas RK orgbiroju,³ kam usdod sagatavot pirmo Ludzas rajona
konferenci.

Konference notika 1950.g. 3. aprīlī. Tajā ievēlēja Ludzas RK
27 cilvēku sastāvā⁴. Nākamajā dienā - plēnumā - ievēlēja arī RK
sekretārus un biroju 9 cilvēku sastāvā⁵.

LK(b)P(kopš 1952.g. - LKP) Ludzas RK struktūra bija šāda:⁶

- 1, 2 sekretārs;
- sekretārs;
- organizātoriskā darba nodaļa;
- propogandas un agitācijas nodaļa;
- lauksaimniecības nodaļa;
- nodaļa darbam ar sievietēm.

¹sk. Ludzas AK (PA-122.f.) vēsturisko izziņu

² LVA, PA-101.f., 12. apr., 26.1., 193.lp. un 210.lp.

³ Turpat, 13. apr., 10.1., 94.lp.

⁴ LVA, PA-4136.f., 1. apr., 1.1., 27.lp.

⁵ Turpat, 2.1., 3.lp.

⁶ LVA, PA-101.f., 12. apr., 26.1., 223.-225.lp.

Reorganizācijas rezultātā, 1954.g. janvārī, likvidē nodaļu darbam ar sievietēm un lauksaimniecības nodaļu, Turpināja darboties propagandas un agitācijas nodaļa un organizatoriskā darba nodaļa.⁷

Šāda struktūra saglabājās līdz pat Ludzas RK reorganizācijai 1963.gadā.

Laikā no 1959.g. līdz 1962.g. Ludzas rajona teritorija palielinājās.

1959.g. 11.novembrī LKP CK birojs pieņem lēmumu par Zilupes rajona likvidēšanu. Tā teritoriju pievieno Ludzas rajona teritorijai.⁸

1962.g. 13.aprīlī, ar LKP CK biroja lēmumu, likvidē Kārsavas rajonu. Daļu šī rajona teritorijas pievieno Ludzas rajonam.⁹

Ar 1962.g. 18.novembra LKP CK biroja sēdes lēmumu likvidē Viļakas rajonu. Daļa Viļakas rajona teritorijas tiek pievienota Ludzas rajona teritorijai.¹⁰

1950.gadā LK(b)P Ludzas rajona organizācija apvienoja 37 pirmorganizācijas,¹¹ 1963.gadā - 83 pirmorganizācijas.¹²

Ar 1963.g. 2.janvāra LKP CK biroja sēdes lēmumu, Latvijas PSR LKP organizāciju pārkārto pēc ražošanas principa:

LKP rajonu komitejas likvidē, LPSR izveido 5 rūpnieciskās ražošanas (zonālās) LKP komitejas, kas apvieno rūpniecībā strādājošos, un, jau pastāvošās, kolhozu-sovhozu ražošanas pārvalžu LKP komitejas, kas apvieno lauksaimniecībā nodarbinātos LKP biedrus.¹³

7 LVA, PA-101.f., 17.apr., 23.1., 4.lp.

8 Turpat, 22.apr., 32.1., 54.lp.

9 Turpat, 25.apr., 18.1., 84.lp.

10 Turpat, 26.1., 37.lp.

11 "Коммунистическая партия Латвии в цифрах". R., 1984, 77.lpp.

12 Turpat, 145.lpp.

13 LVA, PA-101.f., 26.apr., 27.1., 3.-4.lp.

LKP Ludzas rajona komitejas vietā izveido Ludzas kolhozu-sovhozu pārvaldes LKP komiteju.¹⁴

Ar 1964.g. 1.decembra LKP CK Prezidija sēdes lēmumu kolhozu-sovhozu ražošanas pārvalžu LKP komitejas un rūpnieciskās ražošanas LKP komitejas tiek likvidētas un reorganizētas rajonu komitejas.¹⁵

1964.g. 1.decembrī, LKP CK Prezidija sēdē nosaka atjaunoto RK struktūru un štatus:¹⁶

- 1, 2 sekretārs;
- sekretārs;
- sekretāra palīgs;
- organizatoriskā darba nodaļa;
- propagandas un agitācijas nodaļa;
- rūpnieciskās ražošanas un transporta nodaļa.

1964.g. 19.decembrī notiek Ludzas rajona pirmā konference, tajā ievēl Ludzas RK 65 cilvēku sastāvā.¹⁷ Tai pašā dienā - plēnumā - ievēl arī RK sekretārus un biroju 9 cilvēku sastāvā.¹⁸

1965.gadā LKP Ludzas rajona organizācija apvienoja 89 pirmorganizācijas.¹⁹

Ludzas RK struktūrā nelielas izmaiņas notiek 1975.g. 28.janvārī, kad ar LKP CK biroja lēmumu, visās republikas rajonu komitejās izveido komisijas jautājumā par uzņemšanu partijā un komunistu personīgo lietu izskatīšanu, ar algotu komisijas priekšsēdētāja amatu.²⁰

14 Sk. Ludzas kolh.-sovhoz.pārvaldes LKP kom. PA-15112.fondu

15 LVA, PA-101.f., 27.apr., 30.1., 6.lp.

16 Turpat, 7.-8.lp.

17 LVA, PA-4136.f., 25.apr., 1.1., 34.lp.

18 LVA, PA-15112.f., 3.apr., 1.1., 129.-130.lp.

19 "Коммунистическая партия..." R., 1984, 155.lpp.

20 LVA, PA-101.f., 39.apr., 13.1., 187.lp.

Līdz 1987.gadam Ludzas rajonā būtiskas pārmaiņas nenotiek.

1950.gadā LK(b)P Ludzas rajona organizācija apvienoja 37 pirmorganizācijas,²¹ 1987.gadā - 81 pirmorganizāciju.²²

Vadošā arhīviste

A. Buševica

A. Buševica.

21 "Коммунистическая партия..." R., 1984, 77.lpp.

22 LVA, PA-101.f., 59.apr., 128.l., 124.lp.

Latvijas Komunistiskās partijas (LKP)

Ludzas rajona komiteja

Vēsturiskās izziņas

turpinājums

par 1988.-1991.gg.

1988.gada 25.novembrī notika LKP Ludzas rajona organizācijas konference, kurā ievēlēja rajona komiteju 73 cilvēku sastāvā¹, bet I plēnumā tajā pašā dienā biroju 10 cilvēku sastāvā, 1. un 2.sekretāru.²

1989.gada 28.martā rajona komitejas III plēnumā tika apstiprinātas sekojošas komisijas:

- sociālekonomiskās politikas komisija,
- partijas organizatoriskā un kadru darba komisija,
- ideoloģiskā darba komisija.³

1989.gada rudenī Latvijas PSR izraisījās diskusija par LKP statusu. Daļa partijas biedru orientējās uz PSKP, daļa bija par neatkarīgas Latvijas Komunistiskās partijas izveidošanu, daļa komunistu vispār nevēlējās būt nevienā partijā. Diskusija turpinājās arī 1990.gada sākumā.

Diskusija notika arī LKP Ludzas rajona organizācijā. 1990.gada 14.februārī VI plēnumā tika pieņemts lēmums turpināt kursu uz partijas atjaunošanu. Plēnumā konstatēja, ka rajonā notikušās aptaujas rezultātā 60 % komunistu ir izteikušies par LKP statusu PSKP sastāvā.⁴

¹ LVA, PA-4136.f., 56.apr., 1.l., 86.lp.

² Turpat, 7.l., 45.-51.lp.

³ Turpat, 58.apr., 1.l., 29.-35.lp.

⁴ Turpat, 60.apr., 3.l., 13., 14.lp.

1990.gada 6.-8.aprīlī LKP XXV kongresā notika šķelšanās, tās rezultātā tika izveidota LNKP (Latvijas Neatkarīgā Komunistiskā partija). LKP Ludzas rajona partijas organizācijas VII plēnumā, apspriežot situāciju LKP pēc XXV kongresa, tika konstatēts, ka arī rajonā ir notikusi idejiskā šķelšanās, tomēr vairums rajona komunistu ir palikuši LKP sastāvā.⁵

LKP Ludzas rajona organizācijas XXV konference 1990.gada 3.novembrī nolēma delegēt uz LKP XXV kongresa noslēguma sēdi savus delegātus pārstāvēt PSKP uzticīgai palikušo komunistu daļu.⁶

1988.-1991.gadā mainījās arī LKP Ludzas rajona komitejas struktūra.

1988.gada 21.decembrī biroja sēdē tika apstiprināta sekojoša komitejas struktūra:

- organizatoriskā darba nodaļa,
- ideologiskā darba nodaļa,
- partijas komisija,
- lietvedības sektors⁷.

1989.gadā rajona komitejas struktūra nemainījās.

1990.gada 14.februārī biroja sēdē tika pieņemts lēmums apvienot lietvedības sektoru ar partijas uzskaites sektoru un izveidot vispārējā un partijas uzskaites darba nodaļu.⁸

1990.gada 26.maijā VII plēnumā tika apstiprinātas sekojošas nodaļas:

⁵ LVA, PA-4136.f., 60.apr., 3.l., 54.lp.
⁶ Turpat, 1.l., 43.lp.
⁷ Turpat, 56.apr., 11.l., 52.lp.
⁸ Turpat, 60.apr., 4.l., 39.lp.

- partijas organizatoriskā un ideoloģiskā darba nodaļa,
- vispārējo jautājumu, lietvedības un partijas uzskaites darba nodaļa.⁹

1990.gada 22.jūnijā biroja sēdē tika apstiprinātas sekojošas štata vienības:

- 1.sekretārs,
- 2.sekretārs,
- sekretārs,
- partijas organizatoriskā un ideoloģiskā darba nodaļas vadītājs,
- vispārējo jautājumu, lietvedības un partijas uzskaites darba nodaļas vadītājs,
- partijas komisijas priekšsēdētājs,
- ideoloģiskā darba komisijas priekšsēdētāja vietnieks.¹⁰

1991.gadam tika apstiprinātas sekojošas štata vienības:

- 1. sekretārs,
- 2. sekretārs,
- vispārējo jautājumu, lietvedības un partijas uzskaites darba nodaļas vadītājs,
- divi ideoloģiskā darba komisijas priekšsēdētāja vietnieki,
- kontroles revīzijas komisijas priekšsēdētājs,
- 4 instruktori un partijas darba organizatori.¹¹

1988.gada 1.janvārī LKP Ludzas rajona organizācijā bija

⁹ LVA, PA-4136.f., 60.apr., 3.l., 56.lp.

¹⁰ Turpat, 6.l., 12.lp.

¹¹ Turpat, 62.apr., 12.l., 1.-2.lp.

2796 PSKP biedri un kandidāti.¹² 1989.gada 1.janvārī bija 2810.¹³ 1990.gada 1.janvārī PSKP biedru un kandidātu skaits bija 2676.¹⁴ 1991.gada 1.janvārī rajona organizācijā bija 981 PSKP biedru un biedra kandidātu¹⁵, bet 1.jūlijā - 1212 PSKP biedru.¹⁶

Pirmorganizāciju skaits mainījās sekojoši. 1988.gada 1.janvārī bija 81 pirmorganizācija¹⁷, 1989.gada 1.janvārī - 81¹⁸, 1990.gada 1.janvārī - 82¹⁹, 1991.gada 1.janvārī - 57²⁰, bet 1.aprīlī - 55.²¹

Pamatojoties uz 1991.gada 23.augusta Latvijas Republikas Augstākās padomes lēmumu Nr.324 "Par Latvijas Komunistiskās partijas antikonstitucionālo darbību" un uz 1991.gada 24.augusta lēmumu Nr.334 "Par dažu sabiedrisko un sabiedriski politisko organizāciju darbības apturēšanu" LKP Ludzas rajona komiteja savu darbību beidza.

II

Pirmo reizi dokumenti LKP CK Partijas arhīvā (no 1991.gada septembra Latvijas Valsts arhīva Sociālpolitisko dokumentu nodaļa) tika saņemti 1953.gada 23.jūnijā.

- 12 LVA, PA-101.f., 59.apr., 128.l., 125.lp.
- 13 Turpat, 61.apr., 151.l., 119.lp.
- 14 Turpat, 63.apr., 66.l., 136.lp.
- 15 Turpat, 65.apr., 76.l., 156.-157.lp.
- 16 Turpat, 67.apr., 57.l., 31.lp.
- 17 Turpat, 59.apr., 128.l., 127.lp.
- 18 Turpat, 61.apr., 151.l., 121.lp.
- 19 Turpat, 63.apr., 66.l., 138.lp.
- 20 Turpat, 65.apr., 76.l., 97.lp.
- 21 Turpat, 67.apr., 57.l., 30.lp.

Uz aprakstišanas brīdi LKP Ludzas rajona komitejas fondā bija 6335 lietas par 1944.-1989.gg.

Rajona komitejas dokumenti par 1963.-1964.gadu atrodas fondā PA-15112 "LKP Ludzas kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes komiteja", tajā ir 445 lietas.

Fonda lietas ir sistematizētas 60 aprakstos (Nr.1-59, Nr.01) pēc hronologiskā principa, par katru gadu ir izveidoti 2 apraksti - vienā sistematizētas vispārējās lietvedības lietas, otrā - partijā uzņemto un personālās lietas. Par 1950., 1951., 1965.-1979.gg. tika sastādīts viens apvienotais apraksts par katru gadu, kurā bija gan vispārējās lietvedības lietas, gan personālsastāva lietas.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti sastādīti pēc strukturālā principa, tajā iekļautas sekojošas pastāvīgi glabājamās lietas: konferenču, plēnumu, biroja sēžu protokoli, komitejas nodaļu dokumenti (darba plāni, informācijas u.c.), kā arī personālsastāva dokumenti - personas rēķinu kartiņas, algu saraksti, rīkojumi par personālsastāvu, 1980.gadā - arī atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personas lietas.

No 1984.gada pastāvīgi glabājamo lietu aprakstos iekļauti LKP Ludzas rajona komitejas pirmorganizācijas dokumenti - partijas sapulču un biroja sēžu protokoli. Līdz tam rajona komitejas pirmorganizācijas dokumenti veidoja PA-6305 fondu.

Personālsastāva lietu aprakstos iekļautas PSKP biedros uzņemto personas lietas, personālās lietas un no 1980.gada atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personas lietas.

1944.-1980.g. atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personas lietas iekļautas PA-15500 fondā "LKP CK, RK un PK nomenklatūras

darbinieku personas lietu kolekcija" - 25.aprakstā.

LKP Ludzas rajona pirmorganizācijas savus dokumentus arhīvē nodeva pēc saraksta kopā ar rajona komitejas dokumentiem. Saraksts veidoja pielikumu aktam par LKP Ludzas rajona komitejas dokumentu nodošanu arhīvē. Lietas arhīvē ierakstīja attiecīgo LKP pirmorganizāciju aprakstos pēc kārtas numuriem.

60-o gadu beigās arhīvē pārstrādāja LKP Ludzas rajona pirmorganizāciju fondus, likvidējot 40 fondus. Šo fondu 183 lietas pievienoja LKP Ludzas rajona komitejas fondam PA-4136 un tika iekļautas jaunizveidotajā aprakstā Nr.01.

Pēc LKP darbības pārtraukšanas 1991.gada augustā LKP Ludzas rajona komitejas 25 dokumentu maisus Ludzas pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas izveidotā komisija ar 1991.gada 9.septembra aktu nodeva Latvijas Valsts arhīvē.

Dokumentu apstrādi un aprakstīšanu veica LVA Sociālpolitisko dokumentu daļa no 1998.gada marta līdz augustam. Rezultātā tika izveidoti 5 jauni apraksti un 25 aprakstu papildinājumi par pastāvīgi glabājamām un personālsastāva lietām. Pavisam kopā izveidotas 279 lietas.

Apvienotie lietu apraksti

25.apraksta papildinājums par 1965.g.		- 1 lieta
33.apraksta	" 1973.g.	- 1 lieta
35.apraksta	" 1975.g.	- 1 lieta
38.apraksta	" 1978.g.	- 1 lieta
<hr/>		
Kopā		- 4 lietas

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

19.apraksta papildinājums par 1960.g.		- 1 lieta
21.apraksta	" 1961.g.	- 1 lieta
23.apraksta	" 1962.g.	- 1 lieta
46.apraksta	" 1983.g.	- 3 lietas
48.apraksta	" 1984.g.	- 5 lietas
50.apraksta	" 1985.g.	- 9 lietas
52.apraksta	" 1986.g.	- 10 lietas
54.apraksta	" 1987.g.	- 12 lietas
56.apraksta	" 1988.g.	- 14 lietas
58.apraksta	" 1989.g.	- 20 lietas
60.apraksts par 1990.g.		- 37 lietas
62.apraksts par 1991.g.		- 21 lieta
64.apraksts par 1954.-1991.gg.		- 21 lieta
01.apraksta papildinājums par 1991.g.		- 2 lietas

Kopā - 157 lietas

Personālsastāva lietu apraksti

41.apraksta papildinājums par 1980.g.		- 1 lieta
43.apraksta	" 1981.g.	- 1 lieta
45.apraksta	" 1982.g.	- 2 lietas
47.apraksta	" 1983.g.	- 2 lietas
49.apraksta	" 1984.g.	- 2 lietas
51.apraksta	" 1985.g.	- 4 lietas
53.apraksta	" 1986.g.	- 9 lietas
55.apraksta	" 1987.g.	- 11 lietas
57.apraksta	" 1988.g.	- 10 lietas
59.apraksta	" 1989.g.	- 8 lietas
61.apraksts par 1990.g.		- 45 lietas
63.apraksts par 1991.g.		- 7 lietas

Kopā - 102 lietas

Ludzas rajona LKP pirmorganizāciju
pastāvīgi glabājamo lietu saraksts
par 1987.-1991.gg.

- 16 lietas

Apraksti un aprakstu papildinājumi ir sastādīti saglabājot iepriekšējo fondēšanas principu - pa gadiem. Plēnumu un biroja sēžu protokoli kā līdz šim sistematizēti aprakstos pa vēlēšanu periodiem, bet lietās sakārtoti pa gadiem. Pastāvīgi glabājamo lietu aprakstos kā līdz šim iekļautas arī darbinieku personas rēķinu kartiņas, darba algas izmaksas saraksti, rīkojumi par personālsastāvu.

Personālsastāva lietu apraksti veidoti pa gadiem, bet personas lietas atšķirībā no iepriekšējiem gadiem apvienotas sējumos. 1986.-1989.g. 243 PSKP biedra kandidātos uzņemto personas lietas apvienotas 20 sējumos. 1989.-1991.g. PSKP biedros uzņemto 10 personas lietas apvienotas 3 sējumos. 1986.-1990.g. atbrīvoto nomenklatūras darbinieku 186 personas lietas apvienotas 24 sējumos. 1988.-1990.g. izskatīto PSKP biedru 736 personālās lietas apvienotas 22 sējumos. 63.apraksta 7.lieta veidota no rajona komitejas tehnisko darbinieku nepilnīgi noformētajām lietām, kurām trūkst datuma par atbrīvošanu no darba. Visām lietām ir iekšējie apraksti.

61.apraksta 22.lietā ir dokumenti, kas sastāv no vairākiem kopējiem biroja lēmumiem un atsevišķiem iesniegumiem, kas sakārtoti hronologiskā secībā pēc biroja lēmumiem. Personu alfabētiskajā rādītājā ir norādīts, kurās lappusēs ir ziņas par attiecīgo personu. Ir izveidotas lietas (61.apr. 23., 24.l., 63.apr., 3.l.) no atsevišķiem iesniegumiem par izstāšanos no PSKP un partijas sapulču protokolu izrakstiem, bet kuriem trūkst biroja sēžu protokolu.

64.aprakstā iekļauti partijas uzskaites sektora žurnāli par 1954.-1991.g., kā arī dažādu veidu saņemto un nosūtīto dokumentu registrācijas žurnāli, apliecību registrācijas žurnāli par 1978.-1991.g.

Ir izveidotas 2 pastāvīgi glabājamās lietas un iekļautas PA-15112 fondā "LKP Ludzas kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes partijas komiteja" - 1. un 3.aprakstā.

Islaicīgai glabāšanai atlasītas 322 lietas un 2484 kartes, kartiņas un grāmatīņas.

Iznīcināšanai atlasītas 470 lietas no dokumentiem, kam nav praktiskas un vēsturiskas nozīmes, par ko sastādīts akts.

Dokumentu sastāvs par 1990.-1991.gadu nav pilnīgs, par ko sastādīts iztrūkstošo dokumentu saraksts.

Sektora vadītāja *B. Maneka*

B.Maneka

146

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS
LUDZAS RAJONA KOMITEJA

Vēsturiskās izziņas
papildinājums
par 1989. - 1991. g. g.

PA - 4136. fonds

II

1999. gada jūnijā tika izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts ar partijas biedru un biedra kandidātu kartēm, partijas uzskaites kartiņām. Šie dokumenti arhīvā tika saņemti no LKP Centrālās Komitejas (skat. 1991. gada 25. septembra dokumentu pārņemšanas-nodošanas aktu) un ar LKP Ludzas rajona komitejas dokumentiem (skat. 1991. gada 26. augusta dokumentu nodošanas-pieņemšanas aktu). Veicot LKP Ludzas rajona komitejas dokumentu aprakstīšanu, šie partijas uzskaites dokumenti bija atstāti īslaicīgā glabāšanā līdz pilnīgai aprakstīšanas pabeigšanai. Tagad no šiem dokumentiem tika izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts Nr.65 ar 3 lietām par 1423 personām.

Dokumenti par katru personu sakārtoti alfabētiskā secībā.

Sektora vadītāja

B. Maneka

B. Maneka